

Amelanders in gesprek over duurzame warmte

Tijdens een eerste ronde gesprekken over de warmtetransitie op Ameland werden vooral veel vragen gesteld. Dat was ook de bedoeling. Ameland laat verschillende mogelijkheden onderzoeken om het eiland op een duurzame manier van warmte te voorzien. Terwijl dat gebeurt, wil de gemeente van zoveel mogelijk inwoners horen hoe zij denken over duurzame energie en duurzame warmte. En met welke vragen ze rondlopen.

Op eerste vier gespreksavonden, in februari en maart, kwamen in totaal ongeveer 125 Amelanders bij elkaar om van gedachten te wisselen over duurzame warmte voor hun huis. Vanaf 2035 is er geen aardgas meer beschikbaar. Ameland onderzoekt momenteel verschillende mogelijkheden om de eilander huishoudens en bedrijven van duurzame warmte te voorzien, zo bleek uit de presentaties van Erwin de Boer en Luc van Tiggelen van de gemeente. Onderzocht worden geothermie (aardwarmte), waterstof en verschillende oplossingen met warmtepompen. Deze opties zijn behoorlijk ingrijpend voor het eiland en voor de meeste geldt dat ze alleen haalbaar zijn als veel huishoudens eraan meedoen. Toch is het ongewenst om huishoudens ergens toe te verplichten; in principe beslissen huiseigenaren zelf over hun eigen woning. Daarom is het belangrijk om nu al uitgebreid van gedachten te wisselen over de toekomstige energievoorziening, zodat iedereen binnenkort zelf de juiste beslissingen kan nemen.

Bij de bijeenkomsten in de dorpen werden veel vragen gesteld over de techniek, de kosten en de betrouwbaarheid van de toekomstige warmtevoorziening. De gemeente liet zien welke technische oplossingen op dit moment verder worden uitgezocht, wat daarover al bekend is en wat nog niet. De gesprekken gingen ook over zeggenschap: wie zit straks aan de knoppen? Is dat een groot energiebedrijf of zijn het de Amelanders zelf?

Nog veel onduidelijk

In **Hollum** was de opkomst tijdens de eerste gespreksavond in Café de Welvaart groot, met ongeveer 45 personen. De aanwezigen hadden vragen over onder meer het verduurzamen van monumenten; het lijkt soms alsof er op dit moment nog weinig mag als een gebouw monumentaal is of in beschermd dorpsgezicht ligt. Meer algemeen bleek dat voor veel huizenbezitters er nog veel onduidelijk is. De kosten van duurzaamheidsmaatregelen zijn vaak niet goed te overzien, subsidies zijn onduidelijk en mogelijkheden om geld te lenen voor verduurzaming worden gewantrouwd.

Redelijk enthousiast waren veel Hollumers over de technische perspectieven die werden geschetst. 'Als geothermie een realistische mogelijkheid is, vind ik dat wel heel interessant', zei een van de aanwezigen. 'Mits de Amelanders daarbij een flinke vinger in de pap hebben. Lage kosten, onafhankelijkheid en betrouwbaarheid zijn voor mij het belangrijkste.'

Warmtepompen en zonnecollectoren

Bij Hotel Hofker in **Nes** namen ongeveer 25 personen deel aan het gesprek. Ook hier kwamen de technische oplossingen die momenteel worden onderzocht uitgebreid ter sprake. Naast geothermie en waterstof kwam de toepassing van warmtepompen uitgebreid ter sprake, waarbij ook de inzet van zonnecollectoren werd genoemd.

Zeggenschap over het toekomstige energiesysteem voor Ameland is belangrijk, zo bleek in Nes. 'Als Amelanders zelf betrokken zijn bij het oprichten van een energie-organisatie, is er meer betrokkenheid en kun je meer snelheid maken', merkte een van de deelnemers op. Een andere deelnemer uitte zijn twijfels over de ambitie van Ameland om voorop te lopen in de energietransitie. Ameland heeft echter de ervaring dat het eiland als koploper vaak extra financiële ondersteuning ontvangt en andere voordelen krijgt, reageerde Van Tiggelen.

Geothermie en warmtenetten

In **Ballum** kwamen zo'n 40 personen naar Eetcafé De Boerderij. Na de inleidende presentaties was er volop ruimte voor vragen. Vooral over geothermie en de inzet van waterstof wilden de aanwezigen alles weten. Veel mensen weten dat het boren naar aardwarmte geen eenvoudige zaak is. Je weet pas zeker dat het werkt als er voldoende warmte naar boven komt. Ghiocel, het bedrijf dat in opdracht van de gemeente de mogelijkheden voor geothermie onderzoekt, voert momenteel gesprekken met de Rijksoverheid, legde Van Tiggelen uit. Het Rijk wil bij geothermie precies weten wat de plannen zijn en geeft pas toestemming voor proefboringen als er gedegen onderzoek is gedaan.

Daarna ging het gesprek over warmtenetten. Vaak wordt gedacht dat een warmtenet met vele kilometers aan leidingen grote warmteverliezen geeft. De Boer legde uit dat er inmiddels ook goede voorbeelden zijn van moderne warmtenetten met nauwelijks energieverlies. In opdracht van gemeente Ameland onderzoekt het bedrijf Firan op dit moment of warmtenetten op Ameland technisch en financieel haalbaar zijn. De uitkomsten van dat onderzoek zullen niet lang meer op zich laten wachten.

Veiligheid van waterstof

In hotel De Klok in **Buren** namen ruim 20 personen deel aan de gespreksavond. Ook hier ging het gesprek over geothermie en warmtenetten, maar de meeste vragen werden gesteld over de mogelijkheid om duurzame waterstof te maken en via het bestaande aardgasnet naar de huizen te brengen. Op dit moment is groene waterstof nog veel te duur, wist een van de deelnemers te melden, maar de verwachting is dat waterstof in de toekomst goedkoper geproduceerd kan worden. Of dat op Ameland ook kan, wordt nog onderzocht. Aanwezigen wilden vooral graag weten of waterstof wel veilig is. In principe net zo veilig als aardgas, legde De Boer uit. Maar omdat waterstoftechniek geavanceerder is, zullen er meer veiligheidsvoorzieningen zijn. Uiteindelijk zal de toepassing van waterstof daarom veiliger zijn dan de toepassing van aardgas, is de verwachting.